

CIA và gia đình họ Ngô (1)

Tác Giả: Lê Đình Bì (lưu c d ch)

Chúa Nhật, 01 Tháng 11 Năm 2009 20:23

▣ Bài 1: CIA tiến vào Đông D

T trái sang: ông Ngô Đình Nhu, bà Harwood, Giám m c Ngô Đình Th c, Tr

Tính đến 1.11.2009 là đã 46 năm ngày các tướng lĩnh Sài Gòn làm cuộc đảo chính quân sự lật đổ ông Ngô Đình Diệm. Từ đó đến nay, khá nhiều tài liệu đã được công bố để minh chứng vai trò của người Mỹ trong cuộc đảo chính cũng như tầm ảnh hưởng của họ cho đến ngày 30.4.1975.

Vào tháng 2.2009, Cơ quan Tình báo Trung ương Mỹ (CIA) đã cho công bố 5 tài liệu liên quan đến Việt Nam và Đông D, trong đó có 2 tài liệu quan trọng:

- CIA and The House of Ngo: Covert Action in South Vietnam, 1954-63 (CIA và triển khai nhà Ngô: Triển khai ở Nam Việt Nam, 1954-63)

- CIA and The Generals: Covert Support to Military Government in South Vietnam (CIA và các tướng lĩnh: Hỗ trợ bí mật cho chính quyền quân sự ở Nam Việt Nam)

Tổng tài liệu “CIA và triển khai nhà Ngô” gồm 232 trang, chia thành 15 chương. Chúng tôi xin lược lược những phần quan trọng làm thành nội dung bài này, gồm những phần liên quan, đến đến với lật đổ chế độ Ngô Đình Diệm và cái chết của 2 anh em họ Ngô.

Vào thời điểm ông Ngô Đình Diệm nắm chức Thủ tướng đến tháng 7.1954, CIA đã có quá trình hoạt động ở Việt Nam được 4 năm, với nội dung đầu tiên là giúp quân Pháp chống lại Việt Minh. Lúc này, tình hình thế giới có nhiều biến chuyển quan trọng: Đảng Cộng sản Trung Quốc do Mao Trạch Đông lãnh đạo đã chiếm thắng Tướng Giỏi Thích, trong khi xung đột diễn ra trên bán đảo Triều Tiên. Điều đó khiến Mỹ đặt ưu tiên cho việc ngăn chặn ảnh hưởng của phe XHCN, và Đông D trở thành tiến đến quan trọng.

Các tài liệu công bố của CIA

Những gì mà Joseph Alsop nhiều năm sau này gọi là “điều kỳ diệu” của sự thành công của CIA ở Việt Nam chính là sự phối hợp của mối quan hệ thân thiết giữa CIA và anh em họ Ngô, nhất là Ngô Đình Nhu. Chính quyền của Tổng thống Mỹ Dwight D.Eisenhower tin tưởng vào những sự bí mật của CIA như là những tin tức ngăn chặn ảnh hưởng của Liên Xô. CIA đã đặt được nhiều nhiệm vụ thành quả như việc tái lập ngai vàng cho nhà vua Iran năm 1953; và vào tháng 3.1954,

CIA và gia đình họ Ngô (1)

Tác Giả: Lê Đình Bì (lưu c d ch)

Chúa Nhật, 01 Tháng 11 Năm 2009 20:23

ngay trư c khi Pháp th t tr n t i Đ i n Biên Ph , CIA cũng đã b o tr thành công cu c đ o chính quân s l t đ chính ph cánh t qu c gia Guatemala vùng Trung M . Còn trư c đó, m i quan h thân m t gi a CIA và T ng th ng Philippines Ramon Magsaysay đã giúp ông thành công trong vi c đàn áp phong trào n i d y Huk. Thành th ra, b t đ u t gi a năm 1954, vi c CIA đóng vai trò “lãnh đ o ng m” ở Nam Vi t Nam không có gì l .

“N c Vi t Nam T do” (Free Vietnam) - nh ng i M th ng g i, đ ch lãnh th Vi t Nam t vĩ tuy n 17 tr vào Nam sau Hi p đ nh Geneve - thi u th n không ch m t c c u t ch c chính quy n, mà còn thi u c viên ch c ng i b n x đ th c thi quy n l c. T t c đ i u này cho th y, m t khi quy t đ nh đ ng sau l ng ông Di m, Washington đã nh n trách nhi m t o l p m t nhà lãnh đ o và xây d ng c m t b máy chính quy n.

Vào đ u năm 1954, khi T ng th ng Eisenhower quy t đ nh t ng b c th chân Pháp ở Đông Đ ng, CIA b t đ u xem “chân t ng” c a nh ng nhân v t lãnh đ o Vi t Nam nào kh dĩ có th tr c ti p ch ng l i phong trào Vi t Minh lan r ng.

S dĩ ông Di m đ c ng i M đ đ u là vì ông có đ c 3 y u t mà hi m có nhân v t nào lúc đó đ t đ c: Ông là nhân v t ch ng C ng, là ng i Thiên Chúa giáo, và gi i ti ng Anh. Y u t ti ng Anh h t s c quan tr ng, vì vào th i đ i m đó, đa s quan ch c Vi t Nam đ u còn ở nh h ng ch ng trình Pháp, nói và vi t ti ng Pháp thông th o, th m chí nhi u ng i còn gi qu c t ch Pháp. Ông Di m có l i th khi ông t ng s ng ở Hi Truy n giáo Maryknoll ở New York và New Jersey t năm 1951 đ n 1953. Nh ng năm tháng ở M đã giúp ông tranh th v n đ ng hành lang đ đ c m t s nhân v t ti ng t m c a M đ đ u, trong đó ph i k đ n H ng y Spellman, các th ng ngh sĩ Mike Mansfield và John F.Kennedy (sau này là t ng th ng). Nh nh ng ti p c n đó, ông Di m có thêm l i th tranh th đ c s ng h c a nh ng nhà l p pháp M có nh h ng l n đ n chính sách Đông Á là dân bi u Walter Judd (đ ng C ng hòa, bang North Dakota) và th ng ngh sĩ Hubert Humphrey (đ ng Dân ch , bang Minnesota, sau này là phó t ng th ng), nh t là khi cu c Chi n tranh l nh lên đ n th i k cao đ i m.

Ông Di m đã t o cho mình danh ti ng là m t “ng i qu c gia” khi vào năm 1933, ông t ch c B tr ng N i v trong chính ph c a Hoàng đ B o Đ i, khi ng i Pháp bác b nh ng đ ngh c i cách c a ông. Và đ n th i đ i m năm 1954, khi c n m t ng viên đáp ng đ tiêu chu n c a c M và Pháp, thì không ai đ đ i u ki n h n h Ngô. Ngày 18.6.1954, B o Đ i lúc đó ở Pháp, đã m i ông Di m đ ng ra thành l p n i các thay th cho chính ph c a Hoàng thân B u L c.

Khi ông Di m đ m nh n ch c v th t ng, ho t đ ng c a CIA ở Vi t Nam chia làm 2 nhánh. Nhánh th nh t: CIA Saigon Station, là b ph n chính th c thu c quy n đ i u khi n t T ng hành dinh CIA ở Langley, Virginia, M , ho t đ ng bí m t t i Sài Gòn, có nhi m v đánh giá tr c ti p nh ng chính khách qu c gia ở đó, chu n b nhân s cho m t chính ph ở Nam Vi t Nam. T ng hành dinh CIA đã ch n Paul Harwood, nhân v t đã t t nghi p khoa Á châu h c, ph trách.

B ph n th 2 c a CIA là Saigon Military Mission (SMM), v n đ c hình thành trong cu c h p c a H i đ ng An ninh qu c gia M tháng 1.1954, khi ai đó ti n c đ i tá Edward Lansdale, ng i t ng n i danh là nhân v t “ki n l p vua” (Kingmaker) ở Philippines, đ c giao nhi m v tìm ki m m t ng i Vi t Nam t ng đ ng v i Ramon Magsaysay c a Philippines. H i đ ng An ninh qu c gia ch p thu n vi c b nhi m Harwood, v n đã đ n Sài Gòn trong tháng 4.1954, và

CIA và gia đình họ Ngô (1)

Tác Giả: Lê Đình Bì (lưu c d ch)

Chúa Nhật, 01 Tháng 11 Năm 2009 20:23

Đi tá Lansdale theo gót đ n Hòn ng c Vi n Đông vào tháng 6 năm đó.

Ngo i tr ng M lúc đó là John Foster Dulles, cùng em ruột là Giám đ c CIA Allen Welsh Dulles, đã h u thu n cho vi c b nh m. Và v i t cách ng i đ ng đ u b ph n CIA th 2, đ i tá Lansdale không ph i báo cáo cho McCarthy ở Sài Gòn hay Chánh s Vi n Đông v , mà là báo cáo tr c ti p cho Giám đ c CIA Allen Dulles. B ph n th 2 do Lansdale ph trách, Saigon Military Mission (SMM), t c Phái b Quân s Sài Gòn, mà nhân viên thu c quy n c a Lansdale đ u m c quân ph c và làm vi c đ i danh nghĩa Phái b C v n quân s M (MAAG), và sau này đ m trách v các ho t đ ng dân s và bình đ nh nông thôn.

Ông Di m và bào đ là Ngô Đình Nhu - nh h n ông Di m 11 tu i, trong vai trò c v n - đ u xem Lansdale và Harwood là nh ng kênh liên l c v i Washington. Đ c bi t, Lansdale còn cho anh em họ Ngô bi t v m i liên h tr c ti p c a ông ta v i các c p làm chính sách ở Washington. Y u t quan tr ng nh t là Lansdale đ c s ng h c a anh em Dulles khi n cho ông ta có nhi u nh h ng đ n nh ng ng i làm chính sách c a M .

Vào đ u th p niên 1950, ch nghĩa tích c c cùng nh ng h a h n c a CIA t ng ph n v i nh ng gì mà s quán M ch tr ng. Hai v đ i s đ u tiên c a M l i quan tâm đ n nh ng l i ích c a Pháp t i Vi t Nam và th ng t ra nghi ng kh năng cùng tri n v ng c a ông Di m trong vai trò lãnh đ o. Không nghi ng gì v v i c các v đ i s M cùng b tham m u c a h có th nh n s t v n c a hai b ph n CIA do Harwood và Lansdale đ ng đ u. Nh ng hai v đ i s M đ u tiên th i ông Di m là Donald Heath và t ng Lawton Collins đã không làm nh v y.

Đ i s Heath, m t nhà ngo i giao chuyên nghi p, tr thành lãnh đ o phái b c a M t i Sài Gòn năm 1950. Trên bình di n cá nhân, ông có v ch u nh h ng c a nh ng ác c m ng i Pháp đ i v i anh em họ Ngô, đ c bi t chia s s chán ghét đ i v i ông Ngô Đình Nhu. Ch 4 tháng sau khi ông Di m gi gh th t ng, ông Heath đã ph i r i Sài Gòn. Tân đ i s M là c u đ i t ng Lawton Collins, m t quân nhân n i ti ng trong Th chi n 2, và t ng là Tham m u tr ng L c quân M trong chi n tranh Tri u Tiên. Đ i s Collins đ c c sang Nam Vi t Nam đ u tháng 11.1954 v i nhi m v đánh giá kh năng lãnh đ o c a Th t ng Ngô Đình Di m, cũng nh đ xu t nh ng bi n pháp giúp đ cho chính quy n Sài Gòn. Ch m t tháng sau, Đ i s Collins báo cáo v Washington r ng: “Ông Di m không đ kh năng đoàn k t m i phe phái ở Nam Vi t Nam”. Tháng 4.1955, ông chính th c đ ngh Ngo i tr ng Dulles thay th ngay ông Di m.

(Xin tìm đ c ti p bài 2)